

ŠVP

**Mateřské škola Jablonec nad Nisou – Mšeno,
Arbesova 50, příspěvková organizace**

„S kufříkem na cestách, poznáváme plno krás“

Starý kufřík cestovatel nám vypráví

Schváleno Pedagogickou radou dne 30. 1. 2020

Obsah:

1 Identifikační údaje

1.1 Název vzdělávacího programu

1.2 Předkladatel

1.3 Zřizovatel

1.4 Platnost dokumentu

2. Charakteristika školy

3 Podmínky a organizace předškolního vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

3.2 Životospráva

3.3 Psychosociální podmínky

3.4 Organizace

3.5 Řízení mateřské školy

3.5.1 Personální a pedagogické zajištění

3.5.2 Spolupráce s rodiči

3.5.3 Spolupráce s jinými subjekty

3.5.4 Akce organizované školou

4 Organizace vzdělávání

5 Charakteristika vzdělávacího programu

6 Vzdělávací program

7 Evaluační systém

Přílohy

1 Identifikační údaje

1.1 Název vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (ŠVP PV)

„S kufříkem na cestách, poznáváme plno krás“

Starý kufřík cestovatel nám vypráví

1.2 Předkladatel

Mateřská škola Jablonce nad Nisou – Mšeno, Arbesova 50, příspěvková organizace

Základní údaje o škole

Adresa: Arbesova 50
Jablonce nad Nisou, Mšeno 468 01
Ředitelka školy: Zuzana Křivancová
Telefon:
E-mail: arbesova.materskaskola @seznam.cz
IČO: 72550384
IZO:
Kapacita: 100

1.3 Zřizovatel

Název: statutární město Jablonec nad Nisou
Adresa: Mírové náměstí 16, 46601 Jablonec nad Nisou

1.4 Platnost dokumentu:

Platnost dokumentu: 1. 2. 2020 – dobu neurčitou
Projednáno radou školy: 30.1.2020

Kontaktní osoba:

Zuzana Křivancová
ředitelka MŠ

Na tvorbě ŠVP se podílely všechny učitelky mateřské školy.

2. Charakteristika školy

Mateřská škola je rozdělena na dvě budovy, s celkem čtyřmi třídami.

První – starší, je pavilonového typu, dvoupodlažní, pro dvě třídy.

Přízemí i patro disponuje stejnými prostory pro třídu, hernu, přípravnou kuchyňkou, sociálním zařízením, šatnou dětí, šatnou personálu.

Do patra vede schodiště, které je opatřeno zábradlím, které respektuje výškové rozdíly dětí.

Ložnice pro nejmladší děti je umístěna v provozní části budovy, pouze pro třídu Broučků.

Provozní prostory, kde se nachází kuchyň a kanceláře, jsou odděleny od části pro děti spojovacím krčkem.

Druhá – nová, bezbariérová, pro dvě třídy.

Budova disponuje dostatečně velkým vstupním prostorem u obou tříd, na který navazuje místnost pro přezouvání obuvi, která je vybavena zátěžovým kobercem, z bezpečnostních i praktických důvodů.

Dále se přechází do šaten pro personál a šaten dětí, které plynule navazují na třídy s hernou a WC s umývárny.

Ve třídách je možnost přímého vstupu na zahradu, kde je zřízena venkovní třída s přístřeškem, pro možnost přesunutí vzdělávacích činností do venkovního prostředí.

Venkovní třídu mohou využívat i děti ze tříd první budovy.

Zvláštní vchod je pro výdejnu jídla, která je umístěna mezi třídami. V době mezi vydáváním jídel je uzavřena bezpečnostní roletou.

Na jihozápadní straně mateřské školy se rozkládá velká školní zahrada, kde jsou dvě pískoviště, zahradní dřevěné průlezky se skluzavkou a další dřevěné herní prvky. K dispozici je i prostor na menší hřiště. Budovu lemují dřeviny a keře, stín nad pískovištěm poskytuje nově dřevěný přístřešek.

Mateřská škola má dostatečné prostory, dřevěný dětský nábytek, zařízené dětské koutky, zdravotně hygienická zařízení jsou nově uzpůsobena potřebám a počtu dětí a jsou zdravotně nezávadná a bezpečná.

Vybavení hračkami a učebními pomůckami je velmi kvalitní. Je umístěno tak, aby vše děti dobře viděly a mohly si dle přání a potřeby samy vše brát a ukládat.

Děti se svými výtvary podílejí na úpravě a výzdobě prostředí, dětské práce jsou přístupné rodičům a veřejnosti.

Prostory školní zahrady jsou vybaveny tak, aby umožňovaly dětem rozmanité pohybové a další aktivity. Všechny vnitřní i venkovní prostory MŠ splňují bezpečnostní a hygienické normy podle daných předpisů.

3. Podmínky a organizace předškolního vzdělávání

Podmínky vzdělávání

RVP PV nastavuje podmínky, které podmiňují kvalitu poskytovaného vzdělávání. Tyto podmínky do jisté míry popisují optimální podobu předškolního vzdělávání. Realizace některých může být omezena možnostmi jednotlivých mateřských škol či limitována finančními prostředky krajů, obcí. (RVP PV, 2004, str. 32)

Zřizovatelem byla navýšena kapacita mateřské školy na 28 dětí v obou třídách. Tato skutečnost se samozřejmě odrazí i v naplňování podmínek vzdělávání. Ať již se to týká např. získání hygienické výjimky (počet toalet a umyvadel), nákupu lůžek a lůžkovin, úprav v šatnách, doplnění pomůcek či zajištění individuálního rozvoje dětí a respektu k jejich individuálním potřebám.

Naší snahou je zajistit dětem prostředí pohody, vzájemné důvěry a tolerance.

3.1 Věcné podmínky

Způsob zajištění vhodného mikroklimatu:

Mateřská škola je vytápěna plynovým kotlem. Ve třídách je zajištěna teplota nejméně 20 – 21°C. Teplota povrchu podlahy neklesá pod 19° C. Teplota vzduchu na chodbách a v místnostech pro krátkodobý pobyt neklesá pod 18° C. V letním období bude regulována teplota žaluziemi, které jsou instalovány v oknech směřujících na jižní a východní stranu. Žaluzie jsou vnitřní, natáčecí a vytahovací. Kontrola teploty vzduchu v místnostech s trvalým pobytem dětí je zajištěna nástěnnými teploměry umístěnými ve výšce 1,2 – 1,5 m nad podlahou na vnitřní stěně místnosti. Při poklesu teploty vzduchu v učebnách, určených k trvalému pobytu dětí ve třech po sobě následujících dnech pod 18° C a při poklesu pod 16° C musí být provoz zařízení pro výchovu a vzdělávání zastaven.

Požadavky na hygienicko-protiepidemický režim

Úklid školy zajišťuje školnice. Čistící a desinfekční prostředky a toaletní potřeby, nutné pro provoz školy nakupuje školnice. Na toaletách je k dispozici teplá voda, tekuté mýdlo, klasické mýdlo a ručník. Úklid je prováděn v rozsahu, odpovídajícím vyhlášce č. 410/2005 Sb.

- dobré výchozí podmínky – MŠ se nachází v klidném prostředí, velké prostory tříd jsou všechny využité
- technický stav budov je dobrý, vzhledem ke stáří starší budovy jsou postupně prováděny opravy, výměna oken, do budoucna by bylo vhodné zateplení, třídy jsou vybaveny funkčním nábytkem, zohledňujícím rozdílnou výšku dětí

- ve všech třídách je zajištěn volný přístup k hračkám, pomůckám a knihám, které jsou v dosahu i dohledu dětí; jsou vybírány podle plánu, aktuálních potřeb, finančních možností
- hračky a materiály pro jednotlivé typy her a činností mají svůj určený prostor, který je v případě potřeby variabilní (pokusy, výtvarné a pracovní činnosti, konstruktivní, námětové hry...)
- prostředí a vybavení tříd umožňuje rozmanité pohybové i relaxační aktivity dětí: balanční a nášlapné masážní plošiny, podkladové masážní míčky, mobilní lávky a chůdičkové lyže, lana, švihadla, obruče, trampolíny, padáky, molitanové podložky různých tvarů

děti mají možnost vytvořit si vlastní „koutky“ pro relaxaci - molitanové podložky, polštářky, deky, velké kusy látek apod.

- zahrada poskytuje prostor pro různé aktivity:
pohybové – odrážedla, koloběžky, jízdní kola, koš na házenou, míče, kuželky, svah, „lezecká stěna“, dřevěné průlezkové sestavy se skluzavkou, dřevěné herní prvky, které budou postupně nahrazovány prvky přírodními

pěstitelské – péče o zasazené stromky, ovocné keře, sázení letniček

experimentální – děti se setkávají s různými druhy přírodních materiálů – písek, drobné kameny, oblázky, hlína, voda, kůra stromů...

zahrada poskytuje prostor také pro poznávání různých druhů stromů – bříza, borovice, smrk, ovocné stromy

- vnitřní i venkovní prostory splňují bezpečnostní a hygienické normy (dostatečné prostory, větrání, úklid, osvětlení, vytápění, nejedovaté rostliny)
- chybí zázemí pro zaměstnance – chybí místo pro porady, přípravy, pro práci na rozsáhlejších administrativních povinnostech učitelek, společný prostor pro ukládání dokumentace

Záměry:

další doplnění a obnovení vybavení tříd nábytkem, regály a pomůckami pro děti, instalace žaluzií na okna v oddělení „Broučků“, další kroky ke zlepšování prostředí ložnice dětí a zahrady, zakoupení nástavby keramické pece.

Modernizace zahrady, obohacení o přírodní prvky, pobyt v podnětném zdravém a bezpečném prostředí.

Vytvoření optimálního, podnětného a zajímavého přírodního prostředí, které umožní realizaci každodenního vzdělávacího programu s maximálním tematickým využitím školní zahrady k vzdělávacím činnostem (pozorování, poznávání, seznamování, pokusy, pohyb v nerovném terénu, ..., hry)

Instalace žaluzií ve třídě Broučků a ložnice, již proběhla (12/2019).

Nástavba na keramickou pec byla zakoupena (8/2019) ze Šablón I

3.2 Životospráva

- mateřská škola je dlouhodobě známa svým jídelníčkem se zvýšeným obsahem vláknin, čerstvého ovoce a zeleniny, netradičních obilovin, luštěnin
- vedeme děti k účtě k jídlu, ale respektujeme individuální potřebu jídla, mluvíme s dětmi o tom, co jíme
- v kuchyni používáme koření a bylinky, učíme děti poznávat je podle chuti i názvu, znát jejich praktický význam, poznávat jejich potřeby, zákonitosti vývoje (petrželka, pažitka, kopr, libeček, heřmánek, levandule, skořice, máta, meduňka)
- děti si samy natírají pomazánky ke svačině, nabírají zeleninu, saláty
- samoobslužný pitný režim zajištěn v průběhu celého dne, na výběr ovocno - bylinkový čaj a voda, sladké nápoje byly omezeny na minimum
- možnost dostatku pohybu dětí v průběhu dne, zařazujeme motivované cvičení pro radost z pohybu i zdraví
- respektujeme individuální potřebu aktivity, odpočinku a spánku – všechny děti odpočívají alespoň 30 minut, pak děti, které nespí, mohou odcházet do třídy a mohou se zabývat činnostmi dle vlastní volby nebo tichými hrami, děti v posledním roce předškolního vzdělávání mají po doporučeném odpočinku různé druhy aktivit – příprava na vstup do ZŠ, keramika, logo prevence
- je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, je však natolik pružný, že umožňuje reagovat na neplánované události, je-li to třeba

Záměry:

prodlužování pobytu dětí venku, při vhodném počasí přesouvat činnosti ze třídy na zahradu (výtvarné, pěstitelské, pokusy, práci se dřevem, keramickou hlinou, dalším přírodním materiálem, pohybové aktivity)

využití možnosti bližšího kontaktu s přírodou i jako prostoru pro prosociální chování a rozvoj environmentální výchovy

do budoucna postupné zařazování a přidávání přírodních prvků na zahradě MŠ pro podporu a propojení zážitkové pedagogiky s environmentální výchovou

Environmentální výchova je začleněna v programu v rámci průřezových témat, která se propojují a zaměřují se na základní lidské podmínky k životu, lidské aktivity, problémy životního prostředí a vztah člověka k prostředí.

Tyto aktivity realizujeme také v projektových dnech, např.: Dny zdraví, Den Země, Den čistého vzduchu, Den vody, Den stromů

Očekávané výstupy

- Znat význam životního prostředí pro člověka
- Umět rozlišit činnosti a faktory, které na životní prostředí působí kladně a naopak
- Pečovat o životní prostředí – dbát o pořádek, třídit odpad, starat se o rostliny, ptáky a zvířata (úklidové práce na zahradě, zacházení s drobnými nástroji, náradím, pracovními pomůckami)

- Přiblížit dětem, že odpad může být vhodnou surovinou k dalšímu zpracování a využití nejen pro dospělé (vzbuzování zájmu a přirozené zvědavosti, řešení problémů a situací)
- Všimát si změn a dění v přírodě

V jednotlivých vzdělávacích oblastech se zaměřujeme a budeme zaměřovat na propojení následujících kompetencí: vnímání a rozlišování pomocí všech smyslů, zvládnutí jednotlivých pracovních úkonů a obsluhy (úklidové práce na zahradě), zacházení s drobnými nástroji, nářadím, pracovními pomůckami, děti povedeme ke všimnutí si věcí kolem sebe a k jejich pojmenovávání (rozvoj slovní zásoby a komunikačních dovedností), dále se děti budou učit postupovat podle pokynů a instrukcí (vzbuzování zájmu a přirozené zvědavosti, řešení problémů a situací), činnosti v dětech probouzí zájem o vnímání přírodních krás (citlivý vztah k živým bytostem, k přírodě i k věcem), vnímat pestrost a různorodost světa, jeho proměnlivost; rozlišovat, co životnímu prostředí a člověku prospívá a co ne.

Veškeré činnosti jsou připravovány na principech zážitkové pedagogiky.

Cílem je směřovat k harmonii cítění, myšlení a odpovědnému chování člověka k vnějšmu prostředí, živým organismům, ostatním lidem i vůči sobě samému.

Realizace: prodlužování pobytu dětí venku, při vhodném počasí přesouvat činnosti ze třídy na zahradu (výtvarné, pěstitelské, pokusy, práci se dřevem, keramickou hlinou, dalším přírodním materiálem, pohybové aktivity, činnosti v rámci projektů a projektových dnů).

Využívání možnosti bližšího kontaktu s přírodou i jako prostoru pro rozvoj prosociálního chování a rozvoj environmentální výchovy.

Do budoucna postupné zařazování a přidávání přírodních prvků na zahradě MŠ, pro podporu a propojení zážitkové pedagogiky s environmentální výchovou.

3.3 Psychosociální podmínky

- naší snahou je vytvořit ve škole bezpečné sociální prostředí jako základní podmínku pro jakékoliv vztahy a činnosti, pro pocit sounáležitosti, přináležení do skupiny
- zaměstnanci mezi sebou jednají zdvořile, vzájemně si pomáhají, mají jeden pro druhého porozumění, úsměv i humor, a jsou tak dětem vzorem prosociálního chování
- o změně v programu dne s dětmi hovoříme a vysvětlujeme důvod
- pravidla soužití vytváříme společně s dětmi, ve třídě (šatně, umývárně) je máme vyvěšeny na viditelném místě, snažíme se o jejich dodržování dětmi i dospělými, seznamujeme s nimi rodiče
- respektujeme děti i dospělé jako lidské osobnosti s přirozenými potřebami (hierarchie potřeb podle A. Maslowa), tzn., že úmyslně nebráníme v uspokojování těchto potřeb; za důležité považujeme, aby člověk respektoval potřeby nejen druhých, ale i svých

(předcházení stresu, vytváření a zachování prostředí pohody), proto k takovému oboustrannému respektování a tedy i toleranci vedeme také děti

- vzhledem k zaměření a cílům školy pracujeme se základními sociálními vývojovými potřebami (bezpečí, místa, limitů, podpory a opory, podnětů, péče a výživy); prioritou je seznámit s nimi rodiče, dále pro rodiče i pedagogy osvěta, vzdělávání, postupy, komunikace, konzultace, setkání s odborníky, půjčování literatury
- máme vytvořen adaptační program, který zohledňuje individuální potřeby dětí i rodičů
- zařazujeme denní komunitní a diskusní kruhy, děti mají možnost vyjadřovat se otevřeně k určitému problému, učíme se pravidlu naslouchání
- projevujeme dětem důvěru, dáváme jim možnost pocítit, že jsou důležité (také tím, že je podporujeme v samostatnosti, že jim nabízíme příležitosti k hodnocení a oceňování své práce)

Záměry:

hlouběji se zabývat v praxi modely potřeb (Maslow, Langmeier a Matějček, J.Bowlby), vnímat je v souvislosti dítě-rodič-pedagog (např. potřeba bezpečí u rodiče a adaptační program), rozvíjení komunikačních dovedností dětí i dospělých (např. dítěte a provozního zaměstnance), učit děti chápat zodpovědnost za své jednání, nechávat jim pocítit přirozené následky a poskytovat zpětnou vazbu

3.4 Organizace

Denní řád je pružný, umožňuje reagovat na změny, akce mateřské školy (např. projekty, výlety, divadelní představení, koncerty, plavání dětí apod.) Pravidlem je, aby mezi jednotlivými podávanými pokrmy byl dodržen maximálně tříhodinový interval.

čas	činnost
6:30 –10:00	Scházení dětí; individuální práce s dětmi; spontánní činnosti; tělovýchovné chvílky; komunitní kruh; řízené skupinové vzdělávací činnosti, s přihlédnutím na individuální, věkové možnosti a tempo dětí. Dodržování pitného režimu!
10:00 – 11:15/11:30	Osobní hygiena; příprava na pobyt venku; pobyt venku se zaměřením na pohybové aktivity, seznamování se s přírodou, přírodními jevy a okolním světem. Dodržování pitného režimu!
11:30 –12:30	Osobní hygiena, pitný režim
12:00 –14:00	Odpočinek, respektující rozdílné potřeby dětí
13:00 –14:00	Odpočinek, kroužky, cílené aktivitky, aktivity řízené učitelkou, zaměřené především na hry, logoprevence
14:00 –16:30	Činnost zaměřená především na spontánní hry, za příznivého počasí probíhají na zahradě MŠ, individuální práce s dětmi

Stravování dětí v průběhu vzdělávání

8:00 – 9:00	Podávání svačiny v průběžném, samoobslužném režimu, děti si berou svačinu individuálně, dle vlastního pocitu hladu, dle individuálních schopností dětí samoobslužné nalévání pití – výběr z 2-3 druhů – pitný režim
11:30 –12:30	Oběd, u starších dětí samostatný výběr příborů, samoobsluha při roznášení druhého jídla, úklid po jídle – použité nádobí odnáší děti z důvodu bezpečnosti až na pokyn učitelky
14:00 – 14:30	Podávání svačiny v průběžném, samoobslužném režimu, děti si berou svačinu individuálně, dle vlastního pocitu hladu, dle individuálních schopností dětí samoobslužné nalévání pití – výběr 1 – 3 druhů

- Řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity učitelky nabízí např. formou motivovaného cvičení na nářadí, při setkání v kruhu (motivované cviky).
- Pohybové aktivity – cvičení na nářadí, s drobným náčiním, akrobatická cviky prováděné v menších skupinkách, hudebně pohybové hry.
- Učitelky se na svou práci cíleně připravují (viz. TVP, evaluace), denně nabízí dětem více činností, děti mají možnost volby, dostatek prostoru pro spontánní aktivity a pro dokončování své práce.
- K tomu, aby mohly děti svoji činnost, práci, výrobek apod. dokončit později, slouží tzv. výstavky (místa na parapetu okna, krytech topení (v letním období), kde mohou děti pokládat své výrobky a také to, že svoje stavby nemusí po dohodě s učitelkou bourat.
- Věkově částečně smíšené třídy umožňují bohatší a pestřejší kontakty mezi dětmi, více příležitostí k přirozené nápodobě, k rozvoji spolupráce, jazyka a komunikace...
- Třídy mají své rituály, pravidla, které vnáší řád a tím pocit jistoty a bezpečí (viz. TVP).
- Tradiční kulturní a společenské akce mateřské školy navazující na roční období přispívají k přirozenému řádu života.

Záměry:

zapojení dětí do organizace činností a plánování ve větší míře; větší nabídka zážitkové pedagogiky a činností podporujících vlastní aktivitu, samostatnost a experimentování dětí i ve třídách s mladšími dětmi.

3.5 Řízení mateřské školy

Řízení mateřské školy vychází z jednotné koncepce mateřské školy. Je založeno na úzké spolupráci mezi jednotlivými zaměstnanci a vzájemně propojeno.

Řízením mateřské školy je pověřena ředitelka, která zodpovídá za řádný chod MŠ. Povinnosti, pravomoci a úkoly všech zaměstnanců jsou jasně vymezeny organizačním řádem školy a náplní práce. Ředitelka vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, respektuje jejich názor a podporuje jejich spolupráci.

- je založeno na vzájemné důvěře, otevřenosti a toleranci
- každý zná své povinnosti, kterými se podílí na chodu školy (pracovní náplň, řády školy, směrnice), zásadní otázky řeší všichni zaměstnanci společně
- ředitelka se účastní pravidelných porad s představiteli magistrátu, které přispívají ke spolupráci a řešení problémů; spolupráce probíhá při plánování a zajišťování velkých oprav, zpracování finančních plánů, výročních zpráv o hospodaření, při finančních kontrolách, volbách apod.

- pro město zajišťujeme zdobení vánočního stroměčku, účastníme se různých aktivit nabízených magistrátem
- spolupracujeme se základní školou Arbesova, Mozartova - uskutečňují se vzájemné návštěvy budoucích prvňáčků z mateřské školy a dětí z prvních tříd základní školy, společnou účastí na sportovních akcích, výstavách, besídkách a divadelních představeních
- další spolupráce probíhá s mateřskými školami v Jablonci nad Nisou, knihovnou při návštěvě kulturních pořadů pro děti, Pedagogicko-psychologickou poradnou Jablonec nad Nisou ohledně odkladu školní docházky

Záměry:

osobní zodpovědnosti za plnění úkolů a dodržování termínů

3.5.1 Personální a pedagogické zajištění

Pedagogický sbor MŠ tvoří osm učitelek, všechny plně kvalifikované.

Provozní zaměstnanci: v MŠ pracuje na plný úvazek jedna školnice, jedna uklízečka, na plný úvazek jedna hlavní kuchařka a jedna pomocná kuchařka.

- 8 učitelek v mateřské škole je plně kvalifikovaných v oboru předškolní pedagogiky, jedna s vysokoškolským studiem učitelství pro mateřské školy na PFUK, jedna s vysokoškolským studiem Speciální pedagogiky na UHK
ředitelka Mateřské školy si rozšiřuje vzdělání s titulem bakalář na vysoké škole TUL - obor Speciální pedagogika – logopedie
- učitelky se průběžně sebevzdělávají a doplňují si odbornou kvalifikaci; každá učitelka má založené portfolio, kde má uložené získané certifikáty z různých vzdělávacích akcí a plán osobního rozvoje
- všechny učitelky, včetně ředitelky se účastní projektu MŠMT – Šablony I, a Šablony II, s názvem „Školička pro malého človíčka“
- učitelky jsou připravené obrátit se na odborníky (psychology, lékaře, speciální pedagogy) pro zajištění speciálních služeb, ke kterým nejsou dostatečně kompetentní
- každá učitelka je zodpovědná za výsledky výchovně vzdělávací činnosti ve své třídě vzhledem k hlavním cílům školy
- integrované bloky (tematické celky) školního vzdělávacího programu dávají učitelkám velký prostor pro vlastní tvůrčí přístup k práci s dětmi

Záměry:

dále rozšiřovat odborné vzdělání pedagogů v oblasti zážitkové pedagogiky - prožitkového učení, artefaktiky, logoprevence

3.5.2 Spolupráce rodičů

- **Pro rodiče budoucích prvňáčků** pořádáme v lednu schůzku s PhDr. D. Korunkovou z PPP Jablonec nad Nisou, dále konzultační odpoledne, kde každý rodič může formou individuálního rozhovoru s třídními učitelkami konzultovat zralost svého dítěte. *Na závěr školního roku se koná „mimořádná schůzka“ v MŠ – „Pasování na školáka“*
- Ve spolupráci s PPP odpoledne s rodiči „Jak jsem připraven na školu“
- rodiče jsou na schůzkách a setkáních seznamováni s děním v MŠ, plánováním a hlavními cíli školy; součinnost s rodinou je podmínkou pro naplňování cílů školy
- potřebné informace získávají také na nástěnkách, webových stránkách
- vítáme nabídky rodičů k seznámení dětí s jejich profesí
- rodiče získávají průběžně od učitelek informace o rozvoji a učení svého dítěte, mají možnost konzultovat s učitelkou výchovně vzdělávací otázky
- nabízíme rodičům půjčení odborné literatury; informujeme je o zajímavých odborných knihách a článcích v časopisech na zajímavé téma prostřednictvím nástěnek v šatnách
- škola organizuje společná setkání s rodiči, dětmi - kulturní, vzdělávací, společenské akce, tradice, výlety
- učitelky zachovávají diskrétnost, chrání soukromí rodiny, získané informace využívají pro osobnostní rozvoj dítěte

Záměry:

rozšíření vzdělávací nabídky pro rodiče - setkávání s odborníky a možností konzultace s nimi, upozorňování na odbornou literaturu, půjčování knih a tisku

Zajistili jsme pro rodiče odborné přednášky o infekčních nemocech v předškolním věku, které budeme opakovat i v rámci Šablon II.

3.5.3 Spolupráce s jinými subjekty

s magistrátem města Jablonec nad Nisou

schvalování rozpočtu, výroční zprávy, aj.

s DSPS

přáníčka pro důchodce, dárky pro postižené/nemocné děti – podpora rozvoje prosociálního chování dětí, MŠ je již 4.rokem „Dobrým andělem“

se SH v Jablonci nad Nisou

návštěva h. zbrojnice

s okolními školami

vzájemné kontakty ředitelů, pedagogů, při projektu „Indiánské léto“ návštěva malých indiánů z MŠ Mochomůrka (návaznost výuky, kompatibilita ŠVP, výměna informací)

s místními drobnými podnikateli

sponzorské dary (Čarodějnice – odměny, Den Slunce – MDD)

se zřizovatelem

- Primátor města se zajímá o činnost školy.

- Zaměstnanci města pomáhají s péčí o budovu i o školní zahradu.
- Před zápisem do MŠ den otevřených dveří v MŠ

3.5.4 Akce spolupráce se ZŠ

- ukončení školního roku – pohádková cesta
- vzájemné návštěvy dětí MŠ a ZŠ
- zápis dětí do 1. ročníku ZŠ
- vánoční zpívání u stromečku před MŠ
- dílničky pro předškoláky

Projekty

Celoroční:

„Klubíčka přátelství“

Krátkodobý:

- Jablíčkový den
- Bramborobraní
- Větrníkový den -
- Pyžamový den – pohádky (spolupráce s rodiči)- „Pohádky pyžamového dne“ - kniha
- Co se děje školičko, je tu nebe nebo peklíčko?
- Olympiáda - zimní
- Loučení s předškoláky – Maturitka v MŠ
- Pasování na školáka

Dlouhodobý:

- Podzim v chaloupce
- Na návštěvě u Eskymáků
- Pohádkový měsíc
- Čarodějnický měsíc
- Indiánské léto – Den slunce

Soutěže a akce

Děti se účastní mnoha soutěží a akcí pořádaných v MŠ:

výtvarné soutěže- Pohádky Pyžamového dne, Kamarádka čarodějnice, Miss Brambora, Není drak jako drak, sněhulák 100x jinak, o nejzajímavější jablíčko, pohádka pyžamového dne, list do knihy kouzel, lektvarů o čarodějnicích, O Popelčin střevíček, nejzajímavější zvoneček,...různé obměny

sportovní soutěže - olympiáda, lyžařské závody, závody na ježdících, Zimní olympiáda, indiánský víceboj, smyslový den

Akce

Den v MŠ trochu jinak

- Jablíčkový den
- Bramborobraní
- Pyžamkový den
- Co se děje, školičko, je tu nebe nebo peklíčko?
- Adventní jarmareček v MŠ
- Vánoční pohlázení před MŠ - pásmo staroč.koled
- Na návštěvě u Eskymáků

V rámci projektu pro děti z oddělení Motýlků: „Život u Eskymáků“ - balíček a dopis od kamaráda Agaguka s prosbou o pomoc – na závěr „cesta do Grónska“

- Pohádkový měsíc
- Velikonoční dílničky
- Průvod čarodějnic a čarodějů
- Čarodějnické zkoušky ve třídě/na zahradě MŠ
- „Malé maturitky“ budoucích školáků
- Pasování na školáka
- V rámci projektu „Indiánské léto“ – environmentální výchova
- Hry a činnosti v teepee
- Den Slunce MDD
- Indián v MŠ
- Výlety dle probíhajících prožitkových projektů

Akce pro rodiče, prarodiče, veřejnost

- Podzimní a jarní jarmark v MŠ- dílničky
- Vánoční pohlázení- pásmo staročeských koled před nebo v MŠ
- Velikonoční jarmark v MŠ - dílničky
- Rozloučení s předškoláky – Pasování na školáka
- Společné odpoledne s maminkou (svátek matek)
- Indián v MŠ
- Den otevřených dveří
- Odpolední pohádka v MŠ

4. Organizace vzdělávání

Provozní doba MŠ:	6,30 – 16,30 hodin
Počet dětí docházejících do MŠ:	87
Počet tříd:	4
Počet dětí na jednu třídu:	25, 24, 20, 18
Počet pedagogických zaměstnanců:	8 (ředitelka, učitelky)
Počet provozních zaměstnanců:	4,20 (školnice, uklízečka, kuchařka, pomocná kuchařka, vedoucí stravování)

- Údaje o žácích

Mateřskou školu navštěvuje 87 dětí ve věku 2,5 až 7 let. Většina dětí je z Jablonce n/N.

Děti se *speciálními vzdělávacími potřebami* jsou integrovány v běžné třídě. Při vzdělávání těchto dětí jsou využívány kombinace speciálně pedagogických postupů a alternativních metod s modifikovanými metodami používanými ve vzdělávání běžné populace. Speciálně pedagogické péče probíhá podle individuálních plánů, v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání a podle doporučení PPP a SPC.

- *Složení tříd:*

Děti částečně věkově smíšené, 2 – 4, 4 – 6 (7) let.

- *Zařazování dětí do tříd:*

Je výhradně na ředitelce školy, snažíme se respektovat přání rodičů (pokud je v souladu s podmínkami výchovy a vzdělávání); dále rovnoměrné zastoupení věkových kategorií a pohlaví dětí.

- *Přijímání dětí:*

Řídí se veřejně dostupnými kritérii, o přesném termínu zápisu a podrobnostech je veřejnost včas informována formou plakátů, oznámením v městských novinách a webových stránkách mateřské školy

- *Adaptace:*

Prvním setkáním je den otevřených dveří před a při zápisu do mateřské školy, rodiče mají možnost hovořit s ředitelkou, učitelkami, děti si mohou pohrát; každoročně v dubnu je pořádán den „Otevřených dveří“, začátek docházky dětí se řídí po domluvě s rodinou individuálně přizpůsobeným adaptačním režimem

- *Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí mimořádně nadaných:*

Mateřská škola nemá vytvořen bezbariérový přístup v celém objektu, pouze ve třídě v přízemí; učitelky se průběžně sebevzdělávají, mají zájem získávat informace z oblasti speciální pedagogiky, diagnostiky, mají zájem a jsou připravené spolupracovat s rodiči a odborníky.

Pokud bude přijato individuálně integrované dítě, budeme dále vytvářet podmínky odpovídající individuálním vzdělávacím potřebám tohoto dítěte – prvotní bude úzká spolupráce s rodinou (setkání, pohovor s rodiči, vzájemné informace o dítěti, o mateřské škole, preventivní dohoda, jak bude docházka fungovat, nastavení základních pravidel); dále dle potřeby zajistíme speciální pomůcky, asistenta pedagoga, spolupráci s příslušným odborníkem při řešení konkrétních problémů, při vytváření individuálního vzdělávacího programu; s dítětem samým budeme jednat přes důvěru, emoce, profesionální doteky apod.

Provedeme potřebné úpravy ve školním a třídním vzdělávacím programu – aktuálně a podle potřeby zahrneme citlivě do vzdělávací nabídky určitá témata tak, aby byly děti informované a připravené na příchod kamaráda, kterému bude věnována zvýšená péče.

Vzdělávání dětí mimořádně nadaných v podmínkách běžné mateřské školy znamená též stanovení výše uvedených konkrétních potřeb, spolupráci s odborníkem, zjištění oblasti nadání a oblasti, které případně nejsou vyvinuté, při vytváření individuálního vzdělávacího programu, úpravách třídního a školního vzdělávacího programu, rozumně je přizpůsobit mimořádným schopnostem dítěte, doplnit nabídkou dalších aktivit dle schopností a nadání dítěte tak, aby nebyla jednostranná.

V rámci zaměření školy realizujeme činnosti, které jsou běžnou součástí naší práce pro všechny děti:

- Při vzdělávání používáme **prožitkové učení**, motivované **pohybové hry a relaxaci s hudbou**.
- **Logoprevence** – každý týden je do vzdělávání zahrnuta 3x – 4x, ve třídě Motýlků ještě pravidelně každé pondělí odpoledne.
- **Tvoření z keramické hlíny** využíváme pro rozvoj jemné motoriky, tvořivosti dětí, aktivní hmatové vnímání. Vlastníme vypalovací pec, což nám umožňuje zvládnout celý proces keramického tvoření samostatně, její zakoupení bylo jednou z našich priorit

5. Charakteristika vzdělávacího programu

Vize – dlouhodobý cíl

...společně s rodinou vytvořit dětem vnitřní oporu pro upevňování „lidství“ – hierarchii hodnot, odvahu, kreativitu, činnost, víru ve zdar a především lásku k sobě a ostatním...(Jiřina Prekopová)

Od této vize se odvíjí hlavní myšlenky našeho školního vzdělávacího programu. Snažíme se dětem poskytnout bezpečné zázemí, vytvářet podmínky a prostředí pro rozvoj osobnosti každého jednotlivého dítěte, jeho začlenění do skupiny a rozvíjení jeho sociálních dovedností a prosociálních postojů.

Uvědomujeme si, že podmínkou pro zdárný vývoj jedince je uspokojování základních lidských (biologických i sociálních) potřeb. Jsou-li naplněny existenční potřeby, stávají se prvořadými základní sociální vývojové potřeby - **místa; bezpečí; podnětu, péče a výživy; podpory a opory; limitu; attachmentu**

(Z. Matějček, PhDr. Zdeněk Martinek, John Bowlby, aj.)

Kvalita uspokojení těchto potřeb má roli vtisku, který ovlivňuje chování člověka. Jedním z principů vzniku motivace k činnostem je snaha naplňovat, dosycovat osobní potřeby.

Důsledkem nesycení těchto potřeb v raném věku mohou být různé projevy nežádoucího chování v pozdější době (sociálně patologické jevy). Pokud známe kořeny různých závislostí, je cílem jim předcházet. To lze jen v součinnosti s rodinou, neboť ona zde sehrává významnou úlohu.

Umožníme-li dítěti kvalitně nasycovat sociální vývojové potřeby, vytvoříme základ (vnitřní oporu) pro rozvoj jeho prosociálních postojů. Vnitřně vyrovnaný člověk je podle nás snáze schopen a ochoten pomoci jiným bez očekávání odměny, bez pocitu oběti, křivdy.

Věříme, že člověk jako jedinec, společnost a příroda jsou součástí jednoho neoddělitelného celku. Proto chceme maximálně využít podmínek, které má naše mateřská škola k dispozici, využít tradičně dobrých a vstřícných vztahů s rodiči dětí navštěvujícími naši mateřskou školu a nabízet mimo jiné dětem aktivity spojené s péčí o životní prostředí.

Naše cíle

- Podporovat jedince (dítě i dospělého) v rozvoji sociálních dovedností, prosociálních postojů, empatie
- Poskytovat jedinci (dítěti i dospělému) oporu v jeho cestě za sebepoznáním a sebepřijetím
- Respektovat lidské potřeby (biologické, základní sociálně vývojové potřeby), a tím mimo jiné také předcházet sociálně patologickým jevům
- Vytvářet a podporovat povědomí o tom, že člověk jako jedinec, společnost a příroda jsou součástí jednoho neoddělitelného celku

Při tvorbě našeho školního vzdělávacího programu jsme vycházeli z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (RVP PV). Organizujeme vzdělávání tak, aby vedlo k rámcovým cílům a prostřednictvím dílčích cílů z pěti vzdělávacích oblastí k rozvoji klíčových kompetencí u dětí.

Tři rámcové cíle RVP PV

1. rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání
2. osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
3. získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí

Rámcové cíle naplňujeme těmito prostředky (metodami a formami práce), uplatňováním těchto zásad:

- respektováním přirozených lidských a základních sociálních vývojových potřeb
- vnímáním každého dítěte jako jedinečné bytosti, která má právo rozvíjet se a učit v rozsahu svých možností a potřeb (vzdělávání je založeno na individuálním rozvoji jednotlivých dětí)
- učením na základě prožitku a zkušenosti, prostřednictvím vlastní činnosti dětí, tzv. prožitého učení
- učením pojmenovávat konkrétní věci, děje - vyjádřit své pocity, vyjádřit co se stalo, co se děje
- upřednostněním prožitku před výkonem, procesu před výsledkem
- vytvářením rovnováhy mezi řízenými činnostmi a spontánními hrami, zařazováním nepřímě řízených činností
- využíváním náhodně vzniklých situací, situačním učením
- rozvíjením komunikace a spolupráce mezi dětmi, sociálním učením
- rozvíjením emoční inteligence – umět se podívat na situaci očima druhého, vcítit se do něj, zabývat se jím, když potřebuje a ne až budeme mít čas
- svým vzorem
- podporou zájmu rodičů o dění v mateřské škole

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání naší mateřské školy má název:
„S broučky a motýlky na cestách, poznáváme plno krás, které jsou všude kolem nás“

V novém školním vzdělávacím programu jsme se rozhodli využít motivace našich původních environmentálních projektů, obnovit, obohatit a rozvinout některé myšlenky a více je využívat při práci s dětmi.

Starý kufřík cestovatel nám vypráví

Kufříky se staly průvodci našich dětí při poznávání světa. Společně s nimi děti hledají a poznávají krásy nejen přírody, ale nacházejí také krásu v lidském chování a jednání.

„...ze školky máme do přírody blízoučko a těší nás, že o ni můžeme společně pečovat, obdivovat ji a zkoumat,“

Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah tvoří pět tematických celků:

- 1. „*S kufříkem jedeme tam a zpátky
k rostlinkám i za zvířátky*“ (Ze života rostlin a živočichů, environmentální výchova)
- 2. „*Za slunce i za deště,
s kufříkem stále na cestě*“
(Země – modrá planeta, vesmír)
- 3. „*Zvědavý kufřík chtěl by znát,
jaký já jsem kamarád.*“
(Člověk, lidé, národy)
- 4. „*Kufřík se diví,
jak teď funguje tenhle svět.*“
(Stroje, technika, věda)
- 5. „*Kouzelný kufřík, jak se žije
v říši snů a fantazie.*“
(Fantazie, pohádky)

Jedná se vlastně o integrované bloky – v každém z nich se integruje (propojuje) vzdělávací nabídka, dílčí vzdělávací cíle ze všech vzdělávacích oblastí Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání:

Dítě a jeho tělo - oblast biologická

Dítě a jeho psychika - oblast psychologická

Dítě a ten druhý - oblast interpersonální

Dítě a společnost - oblast sociálně kulturní

Dítě a svět - oblast environmentální

Protože tyto integrované bloky spojuje určité téma, nazýváme je v našem ŠVP „tematické celky“.

O tyto tematické celky se opíráme při tvorbě třídních vzdělávacích programů. Na úrovni tříd učitelky plánují tzv. tematické části. Pro účely našeho ŠVP je tematická část výběrem vzdělávací nabídky z jednotlivých tematických celků.

Podoba zpracování a časové rozpětí tematické části je plně v kompetenci učitelek na třídách. Vycházíme při tom z evaluace (dílčích cílů, tematických částí...), z rytmu roku, potřeb dětí, ale také z jejich zážitků, nepředvídaných, nahodilých událostí, z toho, co je zaujalo, oslovilo. Vznikají tedy kromě předem plánovaných, také neplánované, náhodné tematické části. Některým činnostem se věnujeme denně, proto je neplánujeme jako řízenou činnost (kulturní, hygienické návyky, sebeobsluha...). Snažíme se plánovat i hodnotit, co jsme se naučili, objevili společně s dětmi.

Důležité je, aby učitelky během školního roku nabídly dětem činnosti ze všech tematických celků, které mohou i vzájemně slučovat.

1. „S kufříkem jedeme tam a zpátky k rostlinkám i za zvířátky.“

(Ze života rostlin a živočichů, environmentální výchova)

Charakteristika tematického celku

Prostřednictvím tohoto tematického celku děti získávají poznatky, dovednosti, rozvíjí své schopnosti, hodnoty a postoje (tedy získávají kompetence) z těchto okruhů:

- ekosystémy - převážně takové, které mohou najít ve svém okolí (les, zahrada, louka, rybník, řeka...) a život v nich
- význam rostlin a živočichů pro život člověka – dýchání, potraviny, byliny, koření...ale i relaxace, kterou nám umožňují
- život, růst, rozmanitost rostlin a živočichů, rodina ve světě zvířat
- nebezpečí, které mohou některé rostliny a živočichové přinést člověku (jedovaté, dravé...)
- nebezpečí, která jim způsobuje člověk (vypalováním trávy, přemístěním z přirozeného prostředí, nepřiměřeným kácením stromů, odpady...)

Cíl, záměr tematického celku

Vzdělávací nabídka, činnosti dětí jsou zaměřeny na poznávání, zkoumání života rostlin a živočichů v jejich přirozeném prostředí, na vytváření a ochranu vhodných podmínek pro jejich život. Záměrem je vzbuzení zájmu dětí o rostliny a živočichy a podpoření pečovatelských schopností dětí o ně. Děti se učí vnímat rostliny a živočichy jako součást svého života a uvědomují si, jak se život rostlin, živočichů a člověka vzájemně ovlivňuje.

Podporujeme (dílčí vzdělávací cíle):

- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- rozvoj zájmu o neverbální a psanou podobu jazyka
- vytváření základů pro práci s informacemi
- posilování poznávacích citů (zvědavost, radost z objevování)
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování
- rozvoj kooperativních dovedností
- vytváření základů aktivního postoje ke světu, k životu
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním prostředí, o jeho rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

K rozvoji dětí ve všech vzdělávacích oblastech, k rozvíjení všech kompetencí nabízíme v tomto tematickém celku dětem např.:

- smyslové hry (ochutnávky, příprava čajů z bylinek, pozorování a dotyk s rostlinami, zvířaty)
- návštěvy farmy, ekocentra, skanzeny, apod.
- pěstitelské a chovatelské činnosti - péče o rostliny ve třídě, o zahradu (zalévání, shrabování, sázení; výroba herbářů, knih o rostlinách a zvířatech, stavba pořizování přírodních prvků

- využívání encyklopedií, atlasů
- vytvoření sbírky hmyzu (nálezy mrtvých těl hmyzu), pozorování lupou
- hry a činnosti zaměřené na poznávání a rozlišování zvuků (zvuky v přírodě, hlasy ptáků...)
- cvičení se v projevování citů, v sebekontrolě, sebeovládání (např. líbí se mi květina, ale nebudu ji trhat)
- spoluvytváření smysluplných pravidel
- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, sledování rozmanitostí
- poučení o možných nebezpečných situacích, jak se chránit

2. „Za slunce i za deště, s kufříkem stále na cestě“

(Země – modrá planeta, vesmír)

Charakteristika tematického celku

Prostřednictvím tohoto tematického celku děti získávají poznatky, dovednosti, rozvíjí své schopnosti, hodnoty a postoje (tedy získávají kompetence) z těchto okruhů:

- neživá příroda (kámen, písek, nerosty...)
- látky a jejich vlastnosti (voda a vzduch, nerosty, kovy, přírodní materiály a jejich vlastnosti...)
- přírodní jevy a děje (podnebí, počasí, roční období, změny v přírodě, přírodní a povětrnostní jevy život ohrožující...)
- povrch Země (hory, sopky, oceány, řeky, pouště, pralesy, země ledu)
- světadíly a život na nich
- vesmír (hvězdy a Slunce, Měsíc, Země a další planety...)
- historie Země (dinosauři, zkameněliny, uhlí...)
- životní prostředí a jeho ochrana (vliv člověka na životní prostředí, na okolní krajinu, péče o okolí a životní prostředí, ochrana přírody)

Cíl, záměr tematického celku

Vzdělávací nabídka, činnosti dětí směřují k zamyšlení se nad vzájemným vlivem člověka a Země, resp. celého vesmíru. Děti z praktických činností získávají poznatky o vývoji Země (vesmíru), o přírodních zákonech, o zemském povrchu, o přírodním bohatství. Záměrem je vytvoření povědomí o tom, co člověk ovlivňuje a co ne (jaké měl možnosti dříve a jaké má dnes), jak může ovlivnit svoji situaci z hlediska bezpečí, do jaké míry může zasahovat do přírodního bohatství apod.

Podporujeme (dílčí vzdělávací cíle):

- rozvoj a užívání všech smyslů
- osvojení si poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní
- vytváření základů pro práci s informacemi
- rozvoj paměti a pozornosti

- rozvoj tvořivosti
- rozvoj poznatků schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

K rozvoji dětí ve všech vzdělávacích oblastech, k rozvíjení všech kompetencí nabízíme v tomto tematickém celku dětem např.:

- činnosti relaxační a odpočinkové (např. piknik v přírodě) *indiáni*
- sezonní činnosti (bobování, turistika...)
- pobyt venku i za přiměřeně „horšího“ počasí – prožitek z deště, sněhu, větru, mlhy
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů, osobního bezpečí (ztratil jsem se, kam se schovám před bouřkou...)
- vypravování zážitků z přírody, z prázdnin u moře, v horách...
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiály a předměty
- návštěva indiánské vesnice, muzea vesnice, jeskyní (zkameněliny, horniny, drahé kameny, jeskyně pravěkých lovců..., staré chaloupky, řemesla)
- návštěva planetária, pozorování hvězdné oblohy
- uspořádání výstavky ve školce z nasbíraného materiálu, ve spolupráci s rodinou
- práce s knihou, s obrazovým materiálem, diktafonem
- práce s globusem, mapou, kompasem, dalekohledem, turistické značky...
- vytváření vlastních map (kudy teče řeka, kde je les, kde je poušť a moře, sopka...)
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i rovině
- výlety do okolí – hledání „vzácných“ kamenů, skály, jeskyně
- vyprávění, četba pohádek a příběhů o přírodních jevech, o pralese, o vesmíru....
- praktické činnosti ze světa lidí přibližující dětem ekologické povědomí
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (sledování teploty, jak vypadá země, když má žízeň; vyvrácený strom; slehnutá tráva; vylitá voda z břehů; podemleté břehy...) - poučení o možných nebezpečných situacích
- kognitivní činnosti (kladení otázek, hledání odpovědí, diskuze nad problémem)
- zdolávání přírodních překážek při pobytu venku

3. „S kufříkem na cestách, chtěl by znát, jaký já jsem kamarád.“

(Člověk, lidé, národy)

Charakteristika tematického celku

Prostřednictvím tohoto tematického celku děti získávají poznatky, dovednosti, rozvíjí své schopnosti, hodnoty a postoje (tedy získávají kompetence) z těchto okruhů:

- moje tělo (jak vypadá, jak funguje, jeho vývoj a změny v průběhu života, vnímání a rozvoj smyslů...)
- bezpečnost a ochrana zdraví (zdravé životní návyky, sport, relaxace, předcházení úrazům,...)
- sebeobsluha
- kdo jsem, jaký jsem, co mě baví
- všude žijí lidé (multikultura, respektování rozdílů, zvyků...)
- tradice, svátky, oslavy, historie lidstva
- rodina a domov
- škola mateřská a základní (adaptace, pravidla, každý jsme jiný, ale máme něco společného, seznamování, spolupráce, už budu školákem...)
- obec a země

Cíl, záměr tematického celku

Vzdělávací nabídka, činnosti dětí směřují k uvědomění si sebe sama, k prožívání své identity a osobních rolí, jimiž dítě prochází. Dále činnosti směřují k prožívání a zvládání dějů i změn ve společenstvích, v nichž dítě žije, s respektem k životu a právům lidí z jiných skupin, kultur a národností.

Podporujeme (dílčí vzdělávací cíle):

- získání poznatků o vlastním těle
- osvojení si přiměřených praktických dovedností
- rozvoj a užívání všech smyslů
- ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj komunikativních dovedností (verbální, neverbální projev, naslouchání,...)
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (získání zdravého sebevědomí, uvědomění si vlastních emocí)
- získání relativní citové samostatnosti, zvládání nových situací (např. adaptace, změny, zátěže)
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí (rozlišování toho, co je a co není správné), prevence úrazů
- rozvoj schopnosti sebeovládání, dodržování pravidel, vytváření základů společenského chování, předcházení konfliktům
- posilování prosociálního chování (učení se toleranci, porozumění vztahům mezi lidmi, vzájemná pomoc)
- seznamování se s místem a prostředím, v němž dítě žije
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností

K rozvoji dětí ve všech vzdělávacích oblastech, k rozvíjení všech kompetencí nabízíme v tomto tematickém celku dětem např.:

- komunitní a diskusní kruhy
- adopce na dálku a její význam
- Dobrý anděl- význam pomoci a sounáležitosti - rozvoj prosociálního chování
- mapování a měření těla (obkreslování těla, otisky ruky, nohy,...) opakované měření – sledování změn
- cvičení na kladině, žebřinách, trampolíně, s padákem, balančními míči...
- dechová cvičení, flétna, ...
- různé hudební a pohybové činnosti
- zdravotně zaměřené činnosti formou relaxačního cvičení
- smyslové a psychomotorické hry
- prohlížení lupou vlasu, pokožky
- vyhledávání v encyklopediích, atlasech, mapách, hra s globusem (život jiných národů, obecní a státní znaky a vlajky...)
- prohlížení fotografií
- každodenní provádění hygieny, stolování, sebeobsluhy
- využívání průlezků na školní zahradě a přírodního terénu při pobytu venku
- námětové hry (sportovci, lékaři, hasiči, policisté, na domov v různých situacích – jedeme k babičce, narodil se mi sourozenec, jedeme do Grónska, ...opravujeme auto...)
- dramatická cvičení a hry (Co uděláš, když...; rozlišování emočních stavů dle tělesných projevů jako je výraz obličeje, poloha těla... hry na cizince – neverbální komunikace)
- dokončování příběhů
- hry s hledáním shody a rozdílu
- společenské hry
- oslavy narozenin a svátků dětí, tradiční společné akce MŠ a rodiny, účast na rozsvícení stromečku, čarodějnice
- obdarovávání se, chystání překvapení
- spoluvytváření pravidel třídy
- práce s literárními texty (pohádky jiných národů, příběhy dětí z jiných zemí...)
- návštěva místní knihovny, radnice, základní školy,...
- využívání rozpočítadel, jiných dohodnutých pravidel při určování, kdo začne...
- pravidelné vykonávání určitých povinností (úklid hraček, skládání lůžkovin...)
- samostatné řešení (modelových) situací (např. nález pohozené injekční stříkačky, úklid rozbitého talíře,...)

4. „Kufřík se diví, jak teď funguje tenhle svět.“

(Stroje, technika, věda)

Charakteristika tematického celku

Prostřednictvím tohoto tematického celku děti získávají poznatky, dovednosti, rozvíjí své schopnosti, hodnoty a postoje (tedy získávají kompetence) z těchto okruhů:

- předměty a jejich vlastnosti (velikost, barva, tvar, materiály, chutě, vůně, zvuky, funkce předmětů)
- věci kolem nás (předměty denní potřeby, hračky, pomůcky, sportovní náčiní a nářadí, výtvarné pomůcky, hudební nástroje...)
- přístroje, nářadí, nástroje
- zaměstnání, povolání, řemesla
- doprava a bezpečnost v dopravním provozu
- číselné a matematické pojmy (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství...)
- prostorové pojmy a souvislosti (v rovině i v prostoru, uspořádání předmětů...)
- časové pojmy a souvislosti (teď, dnes, včera, zítra, roční období, rok...)
- ekologické chování člověka (mytí aut, praní, topení...), recyklace

Cíl, záměr tematického celku

Vzdělávací nabídka, činnosti dětí jsou zaměřeny na poznávání a zkoumání různých materiálů a předmětů ze světa lidí, na manipulaci a experimentování s nimi. Děti získávají povědomí o jejich vlastnostech, uspořádání, funkci a s ní spojenými řemesly a povolání lidí. Děti poznávají rozdíl mezi současností a životem našich praprababiček a prapradědečků. Dále se děti učí vnímat souvislost mezi výrobou, používáním a následnou likvidací (recyklací) těchto materiálů a předmětů.

Podporujeme (dílčí vzdělávací cíle):

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky
- rozvoj jazykových dovedností (vnímání, porozumění, vytváření pojmů, vyjadřování...)
- rozvoj, zpřesňování vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným
- rozvoj zájmu o učení
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech (abeceda, čísla)
- rozvíjení schopnosti záměrně řídit svoje chování (sebeovládání, vůle)
- rozvoj kooperativních dovedností
- osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije, zvládat změny
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí

K rozvoji dětí ve všech vzdělávacích oblastech, k rozvíjení všech kompetencí nabízíme v tomto tematickém celku dětem např.:

- diskusní kruhy
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání...
- experimenty s předměty, fyzikální a chemické pokusy
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, audiovizuální technika), hry na reportéry
- využívání encyklopedií a knih s vědeckou tematikou a pokusy (Už vím proč, Otázky a odpovědi, Můj první počítač, Co dokážu s matematikou...)
- konstruktivní a grafické činnosti, hry s velkými stavebnicemi
- kooperativní hry (rozdělení rolí, cvičení organizačních dovedností...)
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen; užívání piktogramů
- hry a aktivity na téma dopravy
- námětové hry na různé profese
- přímé pozorování technických objektů, pozorování práce na stavbě, na pile
- výstavky dětských prací
- získávání praktické orientace v části Jablonce n/N – Mšeno, Jablonci nad Nisou (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, pošty, radnice...)
- tvorba plánů, mapy města, okolí mateřské školy, bytu
- dramatická cvičení (na prostorové citění, na pohotové chování...)
- jízda na koloběžkách, jízdních kolech a odstrkovadlech po školní zahradě
- nácvik chůze ve dvojicích (úloha prvních a posledních)
- návštěva muzea, letiště...
- práce se dřevem (zatloukání hřebíků, smirkování, pilování...)
- zpracování různých materiálů (plast, korek, drátky...)
- vytváření a řešení bludiště
- hry se zrcadlem
- hry s názvy věcí v angličtině (pexesa...)
- sběr, třídění, zpracování materiálů
- třídění odpadu na třídách, úklidové činnosti

5. „Kouzelný kufřík - jak se žije v říši snů a fantazie.“

(Pohádky, fantazie)

Charakteristika tematického celku

Prostřednictvím tohoto tematického celku děti získávají poznatky, dovednosti, rozvíjí své schopnosti, hodnoty a postoje (tedy získávají kompetence) z těchto okruhů:

- výtvarné, dramatické, hudební, literární umění
- pohádky (lidové a umělé), pověsti
- pranostiky
- zážitkové projekty
- dorozumívání mezi lidmi (zvuky, gesta, řeč, slova, věty, písmena, čísla symboly)
- sdělování (knížky, film, divadlo)
- povahové vlastnosti
- kultura a umění v prostředí, kde žije

Cíl, záměr tematického celku

Vzdělávací nabídka, činnosti dětí jsou zaměřeny na poznávání lidové tvořivosti, na vnímání umění a uměleckých děl, na podporu estetického vkusu. Převážně však směřují k podpoře vlastní tvořivosti, rozvoji fantazie a představivosti. Děti získávají důvěru v sebe sama, ve vlastní vyjadřovací schopnosti (řečové, pohybové, výtvarné...) a povědomí o tom, že své city a prožitky mohou vyjádřit různými způsoby.

Podporujeme (dílčí vzdělávací cíle):

- uvědomění si vlastního těla (koordinace a rozsah pohybu, záměrné ovládání pohybového aparátu a dýchání...)
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností, kultivovaného projevu
- rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- rozvoj tvořivosti (tvořivého vyjadřování, myšlení, sebevyjádření)
- rozvoj pozitivních vztahů ke kultuře a umění
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- vytváření prosociálních postojů
- rozvoj kooperativních dovedností
- rozvoj společenského i estetického vkusu
- vytvoření povědomí o vývoji a neustálých proměnách i v kulturním prostředí

K rozvoji dětí ve všech vzdělávacích oblastech, k rozvíjení všech kompetencí nabízíme v tomto tematickém celku dětem např.:

- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti (folklorní i současné)
- výtvarné a pracovní činnosti (výroba knihy, skládání z papíru, práce s textilem, koláže...)
- námětové hry
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky
- využívání rozpočítadel

- improvizace a tvůrčí aktivity hudební, taneční, literární, dramatické, pohybové, výtvarné, konstrukční
- recitace, dramatizace, zpěv
- návštěva hradu, zámku, skanzenů...
- návštěva knihovny v Jablonci nad Nisou
- sledování divadelního představení, koncertu (představení ve školce, návštěva divadelního představení pro děti v Jbc.)
- samostatný slovní projev na určité téma (vypravování pohádek, dokončování příběhů, vymýšlení příběhů)
- prohlížení a „čtení“ knížek sobě nebo kamarádům, vypravování podle obrázků
- práci s různými sdělovacími prostředky (hry na novináře, reportéry, hlasatele...)
- mimické vyjadřování nálad (úsmev, pláč, hněv, údiv, vážnost, překvapení...)
- estetické vnímání prostředí, třibení vkusu, vyjadřování názoru
- prohlížení ilustrací v knihách pro děti, abstraktních výtvarných děl
- vyjadřování se k postavám příběhů a pohádek (jejich vlastnosti, vzhled, potřeby...), objevování mravních hodnot (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce, dobro a zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost...)
- určování veselý, smutný, rychlý, pomalý, krátký, dlouhý, tichý, hlasitý
- aktivity umožňující dítěti poznat rozmanitost kultur (např. africké bubny, drumbeny-indiánské bubny, magic flétna, relaxační hudba, poslech pohádek jiných národů, etnik...)

7. Evaluační systém

Náš evaluační systém respektuje RVP PV. Při tvorbě našeho školního vzdělávacího programu jsme vycházeli ze závěrů evaluace minulého školního vzdělávacího programu....

Pravidelně vyhodnocujeme:

- výsledky vzdělávání u dětí
- vzdělávací proces (průběh vzdělávání)
- podmínky vzdělávání

Znamená to vyhodnocovat

- dílčí cíle
- tematické části
- třídní vzdělávací programy
- školní vzdělávací program

Zaměřit se na kvalitu

- řízení mateřské školy
- práce pedagogů
- práce nepedagogického personálu
- spolupráce s rodinou, s veřejností

Dodatek, platný od 1.9.2017 dle RVP

Předškolní vzdělávání v systému vzdělávání a jeho organizace

Zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školským zákonem), ve znění pozdějších předpisů, se předškolní vzdělávání stává legitimní součástí systému vzdělávání. Představuje počáteční stupeň veřejného vzdělávání organizovaného a řízeného požadavky a pokyny MŠMT.

Koncepce předškolního vzdělávání je založena na týchž zásadách jako ostatní obory a úrovně vzdělávání a řídí se s nimi společnými cíli: orientuje se k tomu, aby si dítě od útlého věku osvojovalo základy klíčových kompetencí a získávalo tak předpoklady pro své celoživotní vzdělávání, umožňující mu se snáze a spolehlivěji uplatnit ve společnosti znalostí.

Předškolní vzdělávání je institucionálně zajišťováno mateřskými školami (včetně mateřských škol zřízených podle § 16 odst. 9), lesními mateřskými školami. Pro děti s odkladem školní docházky může být realizováno v přípravných třídách základních škol. Mateřská škola je legislativně zakotvena v rámci vzdělávací soustavy jako druh školy. V procesu vzdělávání i v jeho organizaci se proto řídí obdobnými pravidly jako školy ostatní.

Dle školského zákona se s účinností od 1. 9. 2016 předškolní vzdělávání organizuje pro děti ve věku zpravidla od 3 do 6 let, nejdříve však pro děti od 2 let. Tato věta se s účinností od 1. 9. 2020 mění takto: Předškolní vzdělávání se organizuje pro děti ve věku od 2 do zpravidla 6 let.

S účinností od 1. 1. 2017 je předškolní vzdělávání od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, do zahájení povinné školní docházky, povinné.

Školský zákon dále stanovuje přednostní přijímání dětí, které před začátkem školního roku dosáhnou nejméně čtvrtého roku věku (účinnost od 1. 9. 2017), nejméně třetího roku věku (účinnost od 1. 9. 2018), nejméně druhého roku věku (účinnost od 1. 9. 2020). Mateřská škola se organizačně dělí na třídy. Do tříd je možno zařazovat děti stejného či různého věku a vytvářet třídy věkově homogenní či věkově heterogenní. Děti se speciálními vzdělávacími potřebami je možné zařazovat do běžných tříd mateřských škol, nebo do tříd zřizovaných podle § 16 odst. 9 školského zákona, popřípadě škol zřizovaných podle § 16 odst. 9 školského zákona.

Poskytování předškolního vzdělávání je podle školského zákona veřejnou službou.

Vzdělávací obsah v Rámcovém vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání

Obsah předškolního vzdělávání představuje hlavní prostředek vzdělávání dítěte v mateřské škole. V RVP PV je vymezen tak, aby sloužil k naplňování vzdělávacích záměrů a dosahování vzdělávacích cílů. Stejně jako na dalších vzdělávacích úrovních je vzdělávací obsah v RVP PV formulován v podobě „učiva“ a „očekávaných výstupů“, a to pouze obecně, rámcově. Vzdělávací obsah se stanovuje pro celou věkovou skupinu společně, tj. pro děti ve věku od 2 do 6 (7) let.

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

RVP PV vychází ve své základní koncepci z respektování individuálních potřeb a možností dítěte. Z toho důvodu je RVP PV základním východiskem i pro přípravu vzdělávacích programů pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami, ať už jsou tyto děti vzdělávány v běžné mateřské škole, či v mateřské škole zřízené podle § 16 odst. 9 školského zákona.

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpurných opatření. Tyto děti mají právo na bezplatné poskytování podpurných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpurná opatření realizuje mateřská škola.

Podpurná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů¹. Podpurná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpurná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ². Začlenění podpurných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

8.1 Pojetí vzdělávání dětí s přiznanými podpurnými opatřeními

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je třeba jejich naplňování přizpůsobovat tak, aby maximálně vyhovovalo dětem, jejich potřebám i možnostem. Snahou pedagogů je – stejně jako

ve vzdělávání dětí, které speciální vzdělávací potřeby nemají – vytvoření optimálních podmínek k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti.

Při plánování a realizaci vzdělávání dětí s přiznanými podpurnými opatřeními je třeba mít na zřeteli fakt, že se děti ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto dětí je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Při vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami učitel zahrnuje do svých vzdělávacích strategií podpurná opatření. Podpurná opatření prvního stupně stanovuje mateřská škola. Od druhého stupně podpory jsou podpurná opatření stanovována ŠPZ po projednání se školou a zákonným zástupcem dítěte. Pravidla pro použití podpurných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb.

Závazný rámec pro obsahové a organizační zabezpečení předškolního vzdělávání všech dětí vymezuje RVP PV, který je východiskem pro tvorbu ŠVP. Podle ŠVP se uskutečňuje vzdělávání všech dětí dané mateřské školy. Pro děti s přiznanými podpurnými opatřeními prvního stupně

je ŠVP podkladem pro zpracování **PLPP** a pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu **IVP**. PLPP zpracovává škola samostatně, IVP zpracovává škola na základě doporučení ŠPZ.

Důležitou podmínkou úspěšnosti předškolního vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je nejen volba vhodných (potřebám dětí odpovídajících) vzdělávacích metod a prostředků, které jsou v souladu se stanovenými podpůrnými opatřeními, ale i uplatňování vysoce profesionálních postojů učitelů i ostatních pracovníků, kteří se na péči o dítě a jeho vzdělávání podílejí. Rozvoj osobnosti dítěte s přiznanými podpůrnými opatřeními závisí na citlivosti a přiměřenosti působení okolí mnohem více, než je tomu u dítěte, které není ve svých možnostech primárně omezeno. Proto je nutné vytvořit podmínky pro jejich pozitivní přijetí. K tomu je nutné, mimo jiné, navázat úzkou spoluprací s rodiči všech dětí, citlivě s nimi komunikovat a předávat potřebné informace.

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje učitel s dalšími odborníky, využívá služby školských poradenských zařízení.

Systém péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními v mateřské škole

V ŠVP mateřská škola stanoví:

- pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP;
- pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP.

V ŠVP může mateřská škola stanovit:

- náplň předmětů speciálně pedagogické péče;
- zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami;
- pravidla pro zapojení dalších subjektů do systému vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami (zájmové organizace, vzdělávací instituce, sponzoři atd.).

Příklady konkrétních zaměření předmětů speciálně pedagogické péče jsou uvedeny v Příloze č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. V případě mateřských škol a tříd zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona jsou v ŠVP vždy uváděny předměty speciálně pedagogické péče, ostatní mateřské školy tak činí v případě poskytování tohoto podpůrného opatření konkrétnímu dítěti.

Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Podmínky pro vzdělávání dětí musí vždy odpovídat individuálním potřebám dětí.

Podmínky pro vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními stanovuje školský zákon a vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných. Učitel zajišťuje tyto podmínky s ohledem na vývojová a osobnostní specifika těchto dětí a měl by být vzdělán v oblasti speciální pedagogiky.

Pro úspěšné vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními je potřebné zabezpečit (případně umožnit):

- *uplatňování principu diferenciacce a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání;*
- *realizaci všech stanovených podpůrných opatření při vzdělávání dětí;*
- *osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení;*
- *spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství;*
- *snížení počtu dětí ve třídě v souladu s právními předpisy;*
- *přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření.*

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami v mateřských školách zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona se uskutečňuje na základě školních vzdělávacích programů upravených podle speciálních vzdělávacích potřeb dětí.

Vzdělávání dětí nadaných

Mateřská škola je povinna vytvářet ve svém školním vzdělávacím programu a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání dětí nadaných.

V předškolním věku dítě prochází obdobím nerovnoměrného a skokového vývoje, mnohdy je těžké odlišit při identifikaci nadání dítěte od akcelerovaného vývoje v určité oblasti. Dítě, které vykazuje známky nadání, musí být dále podporováno.

Vzdělávání dětí probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.

Mateřská škola je povinna zajistit realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Předškolní vzdělávání lze organizovat pro děti od dvou let věku. Rámcové cíle a záměry vzdělávání, obsažené v RVP PV, jsou vhodné i pro vzdělávání³ dětí od dvou do tří let. Je však nezbytné uvědomovat si specifika, související s dosahovanou úrovní ve všech oblastech vývoje dítěte. Dvouleté dítě projevuje velkou touhu po poznání, experimentuje, objevuje. Poznává všemi smysly. Vymezuje se vůči ostatním, osamostatňuje se, bývá silně egocentrické. Neorientuje se v prostoru a čase, žije přítomností a situacemi, které ji naplňují. V pohybových

aktivitách je méně obratné. Proti starším dětem má výrazně méně zkušeností. Rozdíly v jednotlivých oblastech vývoje dětí tohoto věku jsou velmi výrazné.

Pro dvouleté dítě je zařazení do mateřské školy nejčastěji první sociální zkušeností mimo širší rodinu. Obvykle se projevuje silnější potřebou vazby na dospělou osobu. Poznává nové vzorce chování dospělých i vrstevníků, vymezuje si vlastní prostor, přijímá vymezené hranice a nové role. Učitel zastává velmi významnou pozici, stává se zástupcem rodiče, jistotou a oporou dítěte v běžném dění i v budování vztahů s vrstevníky.

Dvouleté děti se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou. Často vyžadují opakování činností, potřebují pravidelné rituály, zpravidla udrží pozornost jen velmi krátkou dobu. Podmínkou úspěšné pedagogické práce je citlivé přizpůsobování organizace se střídáním nabídky činností, trénováním návyků a praktických dovedností, ponecháním co největšího prostoru pro volné hry a pohybové aktivity.

Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Předškolní období je zásadní pro utváření celoživotních návyků, respektování pravidel a norem. Ve věku dvou let je dítě zpravidla připraveno tyto aspekty rozeznávat a přijímat. Pokud se v mateřské škole vzdělávají děti mladší tří let, je nutné zajistit kromě požadavků vymezených v kapitole 7 ještě další podmínky, které reagují na vývojová specifika, individuální potřeby, zájmy a možnosti těchto dětí. Dítě ve věku od dvou do tří let má některé potřeby jiné nebo intenzivnější než děti starší. Potřebuje stálý pravidelný denní režim, dostatek emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí, přiměřeně podnětné prostředí a činnosti, více individuální péče, srozumitelná pravidla.

Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let jsou vyhovující, jestliže:

- *Mateřská škola je vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti.*
- *Ve třídě s věkově homogenním uspořádáním pro dvouleté děti je použito více zavřených, dostatečně zabezpečených skříněk k ukládání hraček a pomůcek než ve třídě s věkově heterogenním uspořádáním. Tím je zajištěna bezpečnost dětí a předkládání přiměřeného množství podnětů pro tyto děti.*
- *Ve věkově heterogenní třídě jsou pro zajištění bezpečnosti jiným způsobem zneprístupněny bezpečnost ohrožující předměty. Ve třídě jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek.*

- *Prostředí je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, umožňovalo variabilitu v uspořádání prostoru a zabezpečovalo možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku.*
- *Mateřská škola je vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte.*
- *Šatna je vybavena dostatečně velkým úložným prostorem na náhradní oblečení a hygienické potřeby.*
- *Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek).*
- *Mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami.*
- *Dítěti je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty.*
- *Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí.*
- *Učitel uplatňuje k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímá.*
- *V mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.*

Péče o děti od dvou do tří let musí být organizačně a provozně zajištěna v souladu s platnými právními předpisy.

Doplnila a upravila 26.1.2020

Schváleno pedagogickou radou 30.1.2020

S platností od 1.2.2020

Zuzana Křivancová